

Perennoilla voi koristaa monta paikkaa

Sirkka Juhanoja, MTT

Perennoja on pidetty paljon työtä vaativina koristekasveina. On aika muuttaa käsityksiä, sillä monikäyttöisillä perennoilla voidaan luoda näyttäviä ja helppohoitoisia istutuksia viheralueille ja kotipihoihin.

MTT:ssä on selvitetty, mitkä perennat soveltuvat julkisille alueille ja mitä lajeja kannattaa istuttaa yhdessä. Vuonna 2005 alkaneessa hankkeessa on mukana kaupunkien ja seurakuntien puutarhoja eri puolilta Suomea ja useita perennoja tuottavia taimistoja. Pohjoisimmat koepaikat ovat Oulussa.

Koepaikoissa perennalajeja on istutettu puistoihin, hautausmaille, liikenteenjakaajiin ja nurmikon korvikkeeksi. Mukana on yli 150 lajia kookkaista ryhmäperennoista mataliin maanpeittolajeihin.

Koealueilla perennoja ei hoideta yksilöllisesti, vaan koko ryhmä hoidetaan yhdellä kertaa. Keväällä ennen kasvuun lähtöä leikataan silppurilla edellisen vuoden kuivat versot mataliksi ja massa jätetään katteeksi. Näin saadaan ravinteita kiertoon, eikä tarvita erillisiä katteita.

Istutuksia kastellaan tarpeen mukaan, peruslannoitus ja -kalkitus on annettu perustamisvaiheessa, ja lisälannoitusta annetaan välttämättä ylilannoitusta. Erityistä tuentaa vaativat kasvit eivät sovi tällaiseen kasvatustapaan.

kuvat: Sirkka Juhanoja

Maanpeittoperennat menestyvät jopa teiden erotuskaistoilla. Vasemmalla pinkki laukkaneilikka ja keltainen alkukesän kukkija, japaninhanhikki. Oikeassa reunassa on etualalla tuoksumatara, kangasajuruoho, kaukasianmaksaruoho ja ketoneilikka. Violettikukkainen verikurjenpolvi kukkii pitkään.

Perennapenkki perustettava huolella

Uutta perennapenkkiä perustettaessa huolellinen vaivannäkö palkitaan helppohoitoisuudella ja näyttävyydellä. Laadukas, sopivasti vettä ja ravinteita pidättävä kasvualusta, jossa ei ole monivuotisten rikkakasvien juuria, maavarsia tai siemeniä, on perustana.

Jos perennapenkin ympärillä on voimakkaasti kasvavia pensaita tai puita, uusi alue kannattaa rajata juurimatolla. Tällöin ympäristön kasvit eivät heti kasvata juuriaan uuteen penkkiin.

Kookkaille perennoille hyvää kasvualustaa tarvitaan vähintään 50 cm, kaikkein matalimmille peittokasveille riittää 10–20 cm. Penkki kannattaa muotoilla ympäristöään korkeammaksi kohopenkiksi. Istutuksen jälkeen siemenrikkakasvit perataan pois, myöhemmin perkaamista ei juuri tarvita. Myös kastelu on istutuksen jälkeen tärkeää.

Suuressa monilajisessa penkissä värimaailma vaihtuu kesän aikana. Oulussa heinäkuun lopulla ovat vallalla pehmeät sävyt, joista vaaleanpunainen on harmaamalvikkia, vähän voimakkaampi punainen kesäpikkusydäntä, sininen rantatädykettä ja siperianampiaisyrttiä. Kellanvihreä jättipoimulehti täydentää kokonaisuutta.

Perennapenkkiin tarjolla monta lajia

Perennojen laji- ja lajikevalikoima on runsas ja monipuolinen.

Monilajiseen penkkiin valitaan erikorkuisia ja -muotoisia lajeja siten, että kasvualusta peittyy kokonaan. Kookkaiden, tyveltä mahdollisesti paljaiden lajien ympärille istutetaan matalampia, peittäviä lajeja ja maanpeittoperennoja. Suureen ryhmään valitaan tanakkavartisia, terveitä ja kestäviä lajeja.

Keväällä hitaasti kasvuun lähtevien perennojen sekaan voidaan istuttaa sipulikukkia, joiden lehdet jätetään tuleentumaan lehtevän perennan suojaan. Kukinnan jälkeen lakastuvat perennat sijoitetaan lehtevinä pysyvien, myöhemmin kukkivien lajien taakse.

Monilajinen penkki tarjoaa silmäniloa kasvukauden eri aikoina, mutta se myös hoitaa itse itseään. Kilpailukykyiset ja levittäytyvät lajit korvaavat melko nopeasti toisen lajin, joka jostain syystä kuolee tai heikkenee. Tällöin kasvuston peittävyys säilyy hyvänä.

Peittoperennalajit sopivat paitsi monilajisiin penkkeihin reunus- ja sitojakasveiksi, myös matalina mattoina peittämään ongelmallisia luiskapaikkoja tai rinteitä, joista on vaikea leikata nurmikkoa. Peittokasveissa on sekä paahteisen kuivan paikan että varjon ja kosteankin paikan lajeja.

Lisätietoja: sirkka.juhanoja@mtt.fi
puh. (02) 477 2209